

Zpráva o výkonu regionálních funkcí

V KNIHOVNÁCH OKRESU LIBEREC V ROCE 2024

BC. ANDREA DANIELOVÁ, 14. 2. 2024

Obsah

1. Úvod	2
1.1 Síť obsluhovaných knihoven.....	2
Prostředí knihoven	2
Personální změny v knihovnách	3
1.2 Personální zajištění.....	3
2. Plnění základních standardů pro výkon regionálních funkcí	5
2.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, hlavní oblasti poradenské a konzultační činnosti.	5
Zajišťování informací	5
VISK 3.....	5
2.2 Statistika knihovnických činností.....	6
2.3 Vzdělávání knihovníků, porady.....	6
2.4 Tvorba výměnných fondů, jejich distribuce	7
2.5 Aktualizace a revize knihovních fondů	7
2.6 Nákup a zpracování knihovních fondů z prostředků zřizovatelů (obcí)	8
2.7 Podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit.....	9
2.8 Používané AKS	9
Servis automatizovaných knihovních systémů.....	10
Doprava v rámci výkonu regionálních funkcí	10
2.9 Další služby zajišťované Oddělením služeb knihovnám okresu Liberec.....	10
Webové stránky knihoven.....	10
Ostatní služby	11
3. Finanční zajištění výkonu regionálních funkcí	12

1. Úvod

Výkon regionálních funkcí v okrese Liberec zajišťuje Krajská vědecká knihovna v Liberci – Oddělení služeb knihovnám okresu Liberec. Na výkonu regionálních funkcí se v roce 2024 negativně podepsala vysoká dlouhodobá nemocnost pracovníků samotného oddělení, kdy 2 pracovníce byly po operačních výkonech každá 3 měsíce v pracovní neschopnosti. Z tohoto důvodu nám klesly počty v plnění některých standardů.

1.1 Sít' obsluhovaných knihoven

K 31. 12. 2024 tvoří síť veřejných knihoven na Liberecku: **57 knihoven s 12 pobočkami**

1 Krajská vědecká knihovna v Liberci se 6 pobočkami

47 neprofesionálních knihoven se 6 pobočkami (Hradčany, Petrašovice, Vlčetín, Družcov, Osečná – dětské oddělení, Přibyslavice)

9 knihoven profesionálních (Český Dub, Frýdlant, Hejnice, Hodkovice nad Mohelkou, Hrádek nad Nisou, Chrastava, Nové Město pod Smrkem, Raspenava, Vratislavice nad Nisou)

V roce 2024 došlo ke změně počtu profesionálních a neprofesionálních knihoven. Místní knihovna v Chotyni dlouhodobě splňovala parametry profesionální knihovny. Její knihovnice však odešla k 31.12. 2023 do důchodu a zřizovatel si nadále nepřál udržovat profesionální knihovnu. Zkrátila se provozní doba a knihovnice zůstala pouze na zkrácený úvazek. Knihovna v Chotyni se tak přesunula do neprofesionálních knihoven.

Pobočkám neprofesionálních knihoven jsou poskytovány stejné služby jako samostatným knihovnám. Od roku 2021 poskytujeme soubory z výměnného fondu výhradně knihovnám okresu Liberec.

Zřizovatel knihovny v Nové Vsi již našel řešení pro další fungování knihovny. Původní prostory v budově školy musely být uvolněny pro potřebu školy. Delší dobu se nedařilo najít náhradní prostory. Nakonec se zřizovatel rozhodl, že knihovně poskytne prostory jednatého sálu obecního úřadu v Nové Vsi. Knihovna tak bude přímo v budově OÚ Nová Ves. Znovuotevření knihovny je plánováno na 1. pololetí roku 2025. Knihovnu budou obsluhovat referentky OÚ.

Počet obsluhovaných knihoven: 62

Prostředí knihoven

V roce 2024 probíhaly v knihovnách velmi různorodé aktivity. Některé byly plánované jiné nikoliv. Od drobných úprav, změn, rekonstrukcí, až po řešení nahodilých havárií.

Obecní knihovna Paceřice – v rámci výměny oken v budově obecního úřadu byla vyměněna okna i v knihovně, která v budově OÚ sídlí.

Místní knihovna ve Všelibicích – pobočka Přibyslavice – od února je knihovna z důvodu kompletní rekonstrukce objektu, v němž knihovna sídlí, uzavřena. Její uživatelé v době

uzavření mohou využít hlavní knihovnu ve Všelibicích, pod kterou Přibyslavice spadají. Před znovuotevřením knihovny proběhne revitalizace a aktualizace celého knihovního fondu.

Obecní knihovna Svijanský Újezd – v knihovně byla provedena hloubková aktualizace knihovního fondu, vyřazené byly obsahově zastaralé, poškozené a dlouhodobě nepůjčované dokumenty. Po aktualizaci fondu došlo k částečné obnově nábytku a celkovému zvelebení prostor knihovny.

Městská knihovna Hodkovice nad Mohelkou – v květnu tu začala plánovaná kompletní rekonstrukce knihovny. Dočasné náhradní prostory našla knihovna v budově Městského úřadu, kde do konce roku v omezené míře pro čtenáře fungovala. Znovuotevření zrekonstruované knihovny je plánované na 1. čtvrtletí roku 2025.

Knihovna a spolkové centrum IGI Vratislavice – z důvodů havárie vody v okolí knihovny musela být knihovna v říjnu uzavřena. Vedení IGI Vratislavice se toho rozhodlo využít a zrealizovat i pár dalších nezbytných oprav a úprav. Vyměnit na recepci knihovny poškozenou podlahu, u vstupu nahradit vandalem rozbitý kruhový prvek za nový nebo do spolkových místností nainstalovat klimatizační jednotky a další. Některé části IGI Vratislavice již opět fungují (Kinosál, rodinné centrum). Otevření knihovny je plánováno na únor 2025.

Personální změny v knihovnách

V roce 2024 došlo k personálním změnám ve 2 knihovnách. Obě změny proběhly k datu 1.1.2024. V knihovně ve Stráži nad Nisou odešla jedna ze dvou knihovnic do důchodu a bez potíží se našla náhradní síla. K výměně knihovnic došlo též v knihovně v Janově Dole.

Metodičky jsou s novými knihovníky ve stálém kontaktu a proškolují je ve všem, co ke své knihovnické práci potřebují. Spolupracují se zřizovateli i knihovníky při řešení prostorových a technických záležitostech knihoven. Vzhledem k úvazkům knihovníků je možné připravovat méně náročné akce, jejichž účelem je především získat nové čtenáře.

1.2 Personální zajištění

Činnost oddělení služeb knihovnám okresu Liberec v roce 2024 zajišťovaly 3 pracovnice. Na 1 pracovníci oddělení služeb knihovnám okresu Liberec připadá v průměru 21 obsluhovaných

knihoven. Jak už bylo zmíněno výše, 2 ze tří pracovníků byly v dlouhodobé pracovní neschopnosti, což se projevilo na činnosti celého oddělení.

2. Plnění základních standardů pro výkon regionálních funkcí

2.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, hlavní oblasti poradenské a konzultační činnosti.

V případě metodických návštěv se projevila vysoká nemocnost pracovníků oddělení metodiky. Z tohoto důvodu se nám letos nepodařilo splnit standard 2 návštěv na knihovnu během kalendářního roku.

V roce 2024 bylo uskutečněno 92 metodických návštěv. Při návštěvách knihoven jsou knihovnám rozváženy kromě knižních novinek a VF také tiskoviny, časopisy z oboru a knihovnické pomůcky.

Hlavními body metodických návštěv bylo řešení záležitostí spojených s regionálním systémem Clavius REKS a také postupné zapojování knihoven do nového regionálního systému ARL-REGKS. Kromě již každoročního zpracování ročních výkazů, vedení evidence a činnosti knihovny byly řešeny personální změny v knihovnách a s tím spojené proškolení nových knihovníků, zapojení knihoven do knihovnických akcí, úpravy prostředí, modernizace a automatizace knihoven, aktualizace webových stránek a propagace on-line katalogů a příprava projektů a vyúčtování z dotačního titulu VISK 3.

Konzultace v roce 2024 byly poskytovány podle potřeb knihovníků a obecních úřadů, celkem se uskutečnilo 285 konzultací. Telefonické a e-mailové dotazy jsou denně vyřizovány, ale nejsou evidovány. Počet konzultací se odvíjí především v souvislosti s řešením převodů knihoven do nového knihovního systému ARL-REGKS a zaškolováním knihovníků. Nadále se řeší problémy systému Clavius REKS, personální změny v knihovnách a rovněž aktualizace webových stránek.

Zajišťování informací

Všichni knihovníci jsou průběžně prostřednictvím elektronické pošty informováni o aktuálních novinkách v oboru, o celostátních kampaních zaměřených na podporu čtenářství a propagaci knihoven (informace z odborných elektronických konferencí Knihovna, Region a Andersen, SKIP...). Knihovníci jsou rovněž zváni na vzdělávací a další akce regionálního i celostátního charakteru. Informace jsou knihovníkům k dispozici též na webových stránkách Krajské vědecké knihovny v sekci Pro knihovny.

VISK 3

V roce 2024 jsme evidovali 4 žádosti o pomoc se zpracováním projektů do programu VISK3.

Knihovna v Oldřichově v Hájích žádala o 2 projekty. Jeden projekt se týkal zakoupení dataprojektoru a plátna, druhá žádost byla na zahájení výpůjček e-knih. Druhá knihovna, která žádala zahájení výpůjček e-knih byla Místní knihovna ve Svijanech. Poslední žádost podávala Místní knihovna v Hlavici na zakoupení nového notebooku pro knihovnici.

2.2 Statistika knihovnických činností

V letošním roce jsme pro statistiku opět využili interní formulář Kult (MK) 12-01i určený pro neprofesionální knihovny, který na svém webu zveřejňuje NK Praha v sekci Informace pro knihovny (IPK). Tento zjednodušený formulář velice usnadňuje neprofesionálním knihovníkům vyplnění statistiky za jejich knihovny.

Ke změně došlo i ve zpracování statistik profesionálních knihoven. Tak jako v loňském roce profi knihovny využily interní formulář Kult (MK) 12-01 naformátovaný v Microsoft Excel určený přímo pro profesionální knihovny.

Oba tyto formuláře kontrolují správnost vyplněných dat a upozorňují na případné chyby. Data z nich se bez obtíží dají importovat do StatExcelu a následně do NIPOSu.

V letošním roce NIPOS umožnil části profesionálních knihoven přímé vložení svých dat do jejich databáze. Tuto možnost jsme využili pro 6 profesionálních knihoven z celkových 9.

Poté, co knihovny vložily svá data do databáze NIPOS, okresní metodik tato data zkontroloval a potvrdil platnost a správnost těchto dat.

Od příštího roku (2026) budou mít možnost přímého vkládání dat do databáze NIPOS již všechny profesionální knihovny. Okresní metodik opět provede kontrolu a potvrdí platnost těchto dat.

Statistiky ze všech knihoven byly na Oddělení Služeb knihovnám okresu Liberec (dále jen OSKOL) zpracovány v programu StatExcel a vloženy do databáze v NIPOS. Data 6 profi knihoven jsme odkontrolovali a zbývajících data 3 profi knihoven vložili. Výstupem byly sumáře základních knihoven s neprofesionálními pracovníky, s profesionálními pracovníky a celookresní sumář. Ze statistik byl zpracován přehled výsledků činnosti knihoven za rok 2024 a rozbor plnění doporučených standardů knihovnických činností, s oběma materiály byli seznámeni knihovníci i zřizovatelé knihoven, materiál byl umístěn i na webu KVK. Na každoročním setkání knihovníků okresu Liberec je vždy správné zpracování statistiky jedním z bodů programu.

Stále přetrvává potřeba pravidelné aktualizace evidence knihoven a knihovníků, adresářů knihoven (poštovní i e-mailové) a rovněž mapy knihoven Libereckého kraje. Od roku 2016 přibyla péče o aktuálnost Centrálního adresáře knihoven (ADR), který obsahuje kromě základních informací o knihovně i další potřebné údaje a postupně by měl nahradit zmíněnou mapu knihoven Libereckého kraje. Profesionální knihovny si aktualizaci adresáře zajišťují samy, za neprofesionální knihovny ji provádí OSKOL.

2.3 Vzdělávání knihovníků, porady

Rok 2024 proběhl v rámci vzdělávání a pořádání porad již oproti předchozím letům standardně.

Podařilo se uspořádat 1 poradou profesionálních pracovníků knihoven – on-line na platformě ZOOM na jaře 2024.

V listopadovém termínu proběhlo též Setkání knihovníků okresu Liberec. Hlavním tématem setkání bylo s fungováním nového AKS ARL-REGKS s praktickými ukázkami. Proto byla na setkání pozvána i IT pracovnice, která má fungování nového systému u nás v KVK na starosti. Další nastolená témata byla správné vyplnění statistických výkazů, tvorba webových stránek, využití meziknihovních výpůjčních služeb, správné vyhledávání dokumentů v katalozích VF apod.

Na začátku prosince proběhlo též Setkání knihovníků Libereckého kraje spojené s odborným programem a vyhlášením soutěže Nejlepší knihovna Libereckého kraje, kterou vyhlašuje Liberecký kraj ve spolupráci s Krajskou vědeckou knihovnou v Liberci. Byla předána i cena MARK za Liberecký kraj, kterou vyhlašuje SKIP ČR. Vítěz této ceny automaticky postupuje do celostátního kola.

2.4 Tvorba výměnných fondů, jejich distribuce

Přírůstek VF v roce 2024 činil 2009 svazků v ceně 487 203,- Kč. Stav výměnného fondu dosáhl k 31. 12. 2024 celkem 45 937 svazků včetně audioknih. Během uvedeného roku bylo odepsáno 1 999 svazků. V roce 2024 bylo připraveno celkem 222 souborů s 8 732 svazky.

Navýšení ročního přírůstku VF zhruba o 500 svazků je dáno novými pravidly Krajského úřadu, který financuje Regionální funkce ze svého rozpočtu. Nově je na nákup výměnného fondu určena částka ve výši 21 % z celkové výše dotace na Regionální funkce pro okres Liberec. Pokud se bude částka na Regionální funkce každým rokem o nějaké procento navyšovat, bude potřeba se zamyslet nad stoupajícím počtem svazků dokumentů a narůstající pracovní agendou s tím spojenou. Skladovací prostory jsou nám vymezené a již nyní se blížíme jejich stropu. Navyšovat se bude i pracovní agenda spojená s tvorbou, cirkulací, distribucí a aktualizací výměnného fondu.

Výběr literatury do souborů většina knihovníků ponechala na pracovníci metodického oddělení, případně byl prováděn podle požadavků knihovníků. Pouze několik knihovníků si přijíždí potřebnou literaturu vybrat osobně. Výměnné fondy využilo 55 obecních a městských knihoven. Každá obslužená knihovna obdržela v průměru 2-3 soubory se 158 svazky. Nabídku audioknih využilo v roce 2024 celkem 14 knihoven. Výměnný fond se již v jednotlivých knihovnách automaticky zobrazuje načtením knih při přípravě souboru v KVK, knihovníci mohou knihy ihned po dodání půjčovat. Hodnota distribuovaných knih souborů VF činila 1 710 250 Kč (jedná se o nákupní ceny po slevě), což činí na 1 knihovnu v průměru 31 000 Kč.

2.5 Aktualizace a revize knihovních fondů

Na začátku roku 2024 proběhla rozsáhlá aktualizace fondu v Místní knihovně v Janově Dole. Týkala se 2 128 svazků. Dále jsme provedli aktualizaci u další části Výměnného fondu v KVK. Aktualizací prošlo 6 000 svazků. Celkem prošlo aktualizací 8 128 svazků knih.

Při spuštění projektu převodu knihoven do nového AKS ARL-REGKS (2022) bylo rozhodnuto, že převedení knihovny je zároveň i provedenou revizí fondu knihovny. Důvodem je vysoká chybovost záznamů a tím nepřevoditelnost dat jednoduše elektronicky ze systému do systému. Pracovníci metodického oddělení za pomoci knihovníků tak musí celý fond každé knihovny znovu zpracovat do podoby, která je převeditelná do nového systému. V rámci těchto převodů bylo v roce 2024 zrevidováno 7 knihoven s celkovým počtem 16 078 revidovaných jednotek. Při této příležitosti byla provedena i kompletní aktualizace fondů.

Dále jsme pomohli s revizí v Městské knihovně ve Frýdlantě, kde se revidovalo 9 404 svazků.

Celkově jsme pomohli při revizi 8 knihovnam a celkem jsme zrevidovali 25 482 knihovních jednotek.

Samostatně pak provedly revizi ještě 2 profesionální knihovny – v Hejnicích a v Hrádku nad Nisou. Zde se zrevidovalo celkem 33 925 knihovních jednotek.

Několik let je plánována také revize výměnného fondu. Vzhledem k tomu, že KVK realizuje projekt nového regionálního kooperačního systému ARL-REGKS, bylo rozhodnuto, že plánovaná revize se uskuteční až po spuštění nového programu ARL-REGKS ve všech neprofesionálních knihovnách.

2.6 Nákup a zpracování knihovních fondů z prostředků zřizovatelů (obcí)

Byl realizován průběžně na základě Smluv o nákupu a zpracování knih pro 52 knihoven (47 neprofesionálních a 5 profesionálních knihoven, tj. 84 % obsluhovaných knihoven Liberecka). Některé knihovny si nákup fondu zajišťují samy (Český Dub, Hrádek nad Nisou, Chrastava), jiné pouze využívají nabídku výměnného fondu (Družcov, Hradčany, Paceřice, Přibyslavice, Šimonovice, Vítkov). Částku na nákup knih každoročně stanovují zřizovatelé v Dodatcích ke Smlouvám. V roce 2024 bylo ve spolupráci s dalšími pracovišti KVK nakoupeno a kompletně technicky zpracováno (orazítkováno, označeno a zabaleno) 2 664 svazků knih za 640 730,- Kč. Hodnota nakoupených knih dosáhla 945 486,- Kč. Sleva dosažená hromadnými nákupy činila 304 756,- Kč, tj. 32 %. Pokles počtu nakoupených svazků knih a celkové částky oproti loňskému roku je dáno tím, že Spolkové centrum a knihovna IGI Vratislavice změnila strategii akvizice dokumentů a od roku 2024 si nakupují sami. Tím vypadlo z celkové částky na nákup pro knihovny okresu Liberec 70 000 Kč.

Knihy byly do knihoven distribuovány ve 166 jednotlivě fakturovaných dodávkách. O čerpání prostředků byla vedena přesná evidence. Profesionálním knihovnám, které využívají k evidenci knih AKS Clavius, byla elektronicky posílána data k dodávaným knihám. Od poloviny roku 2024 již všechny profesionální knihovny pracují v systému Tritius a Koha. Data se k novým knihám již neposílají, mají k nim přístup přímo ze svých systémů.

Kromě nakupovaných knih bylo pro 6 profesionálních knihoven objednáno, zpracováno a distribuováno 70 svazků knih (19 dodacích listů) dodaných z projektu Česká Knihovna.

2.7 Podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

V tomto případě využíváme nabídek krajské metodiky, kdy krajská metodička posílá nabídky na různé metodické semináře, workshopy a ukázky dobré praxe, které jsou zdarma k dispozici všem knihovníkům na území Libereckého kraje, tudíž i knihovníkům okresu Liberec.

2.8 Používané AKS

Neprofesionální knihovny pracují v systému Clavius REKS. Do regionálního systému Clavius REKS byly připojeny všechny neprofesionální knihovny kromě Hradčan – pobočky knihovny v Bílé. Zde se jedná spíše o místo k setkávání občanů než poskytovatele klasických knihovnických služeb. Fond knihovny zde ale zůstává zachován. Fond Družcova je zpracován v Osečné a fond Přibyslavic ve Všelbicích. Obě uvedené hlavní knihovny jsou připojeny do REKS. Knihovna v Šimonovicích využívá systém ARL.

Od září 2022 se realizuje projekt převodu neprofesionálních knihoven ze systému Clavius REKS do systému ARL-REGKS. Projekt je rozdělen do několika etap. Během 3 let by měly být všechny neprofesionální knihovny převedeny do nového AKS ARL-REGKS. Vzhledem ke špatnému stavu dat v současném AKS CLAVIUS REKS nelze data převést a musí se ve všech knihovnách nově sebrat, což celý proces značně zpomalí. V novém systému ARL-REGKS nyní pracuje 18 knihoven a 2 jsou připravených na spuštění.

Postupně se tak plní nový souborný katalog Liberecka v AKS ARL-REGKS, který po převodu všech neprofesionálních knihoven nahradí původní regionální katalog v Claviu REKS. Zároveň je již k dispozici i katalog VF v AKS ARL-REGKS.

Poslední 2 profesionální knihovny, které pracovaly v systému Clavius a podaly si v roce 2023 žádost do programu VISK 3 na nový systém Tritius, dotaci získaly. Od poloviny roku 2024 tak všechny profesionální knihovny pracují v nových AKS. 7 knihoven v AKS Tritius. Jedná se o knihovny v Hrádku nad Nisou (2019), v Českém Dubu, Frýdlantu (obě 2020), Hodkovicích nad Mohelkou, Raspenavě (obě 2021), Nové Město pod Smrkem a Hejnice (obě 2024). Městská knihovna ve Vratislavicích (od 2021) a v Chrastavě (od 2022) pracuje v AKS Koha.

Kromě běžných knihovnických, provozních a personálních záležitostí jednotlivých knihoven bylo nutné zabývat se nadále problémy, které souvisely s převodem dat jednotlivých knihoven a dvěma různými knihovními systémy (ARL a Clavius REKS). Je třeba i nadále řešit nedostatky s duplicitami záznamů, chybami při prvotní katalogizaci v mnohých knihovnách. I v tomto roce byla věnována pozornost ze strany metodického oddělení i správce systému jednotlivým knihovnám a odstraňování všech potíží, které při zapojení do REKS vznikly. Část knihoven využívá plnohodnotný systém, aby knihovníci mohli sami zvládat úkony, na které byli zvyklí z AKS Clavius (tisk čtenářských průkazů, tisk upomínek). Připojením všech neprofesionálních knihoven do regionálního systému vznikl souborný katalog knihoven Liberecka zapojených do systému a zároveň je k dispozici katalog výměnného fondu v programu Clavius REKS. Oba katalogy slouží knihovnám okresu Liberec.

Servis automatizovaných knihovních systémů

Od dokončení převodu obecních knihoven Liberecka do regionálního systému Clavius REKS je servis zajišťován krajskou knihovnou již pro všechny neprofesionální knihovny okresu (kromě Hradčan – pobočky Bílá). OK Šimonovice je připojena na knihovní systém ARL, využívaný KVK v Liberci. Na základě smlouvy s KVK v Liberci servisní práce zajišťuje externí dodavatel (dříve servisní bod fy Lanius pro Liberecko). Profesionální knihovny pracující v AKS Clavius a Tritius si zajišťují servis samy prostřednictvím servisních bodů firmy Lanius Tábor a Helpdeskem Tritia. Knihovna ve Vratislavicích a Chrastavě využívá zákaznický portál Kohy. Náklady hradí zřizovatelé knihoven. Na základě uzavřené Smlouvy o spolupráci mezi KVK v Liberci a jednotlivými obcemi, jejichž knihovny jsou připojeny do REKS, přebírá veškeré náklady na pořízení a provoz regionálního systému KVK a obce se podílí roční částkou ve výši 1000,- Kč (u poboček 500,- Kč)

Od září 2022 jsou neprofesionální knihovny postupně převáděny do nového AKS ARL-REGKS. S jejich zřizovateli byly postupně sepsány nové Smlouvy o spolupráci s KVK v Liberci. Ta opět přebírá veškeré náklady na pořízení a provoz regionálního systému KVK a obce se budou podílet roční částkou ve výši 1500,- Kč (u poboček 500,- Kč) Servis zajišťuje pracovník IT v KVK V Liberci.

Doprava v rámci výkonu regionálních funkcí

Služební auto je Oddělení služeb knihovnám okresu Liberec k dispozici vždy v pondělí a je využíváno k dopravě na metodické návštěvy jednotlivých veřejných knihoven a jejich zřizovatelů v okrese Liberec a k rozvozu knižních novinek a souborů výměnného fondu jednotlivým knihovnám a ke sběru dat do AKS ARL-REGKS.

Celkem bylo rozvezeno 11 472 sv. knih.

Časově velmi náročný je obzvlášť sběr dat. Stávající data jsou v nepoužitelném stavu a nelze je jednoduše převést z jednoho systému do druhého. V knihovnách tak musíme veškerá data znovu sebrat a dodat do nového systému. Kde to lze, jezdíme vícekrát týdně a využíváme veřejné dopravní prostředky – MHD, vlak nebo autobus.

2.9 Další služby zajišťované Oddělením služeb knihovnám okresu Liberec

Webové stránky knihoven

V roce 2024 měly zpřístupněny informace na svých webových stránkách nebo webu zřizovatele všechny knihovny Liberecka. Hradeckou šablonu využívá 8 obecních a 3 profesionální knihovny. Šablonu Webovky.knihovna.cz 40 obecních a 3 městské knihovny. Vlastní web mají Radimovice, Všelibice a Český Dub. Na webových stránkách hlavních knihoven Osečná a Bílá jsou zpřístupněny informace a on-line katalogy poboček v Druzcově, dětského oddělení v Osečné, Vlčetíně a Přibyslavicích. Omezené informace o knihovně ve Vítkově jsou uvedeny na městských stránkách Chrastavy. Všechny neprofesionální knihovny připojené do REKS zpřístupňují na svém webu on-line katalog a čtenářské konto. Problémem

nadále zůstává absence knihovnických stránek u profesionální knihovny v Chrastavě, kde je pouze základní minimum údajů zveřejněno na oficiálním webu zřizovatele.

Problémem hotových webových stránek je v mnoha případech jejich aktualizace, kdy stránky nejsou vůbec nebo jen občas aktualizované. Často je nutný zásah metodičky, aby nebyly zveřejňovány zastaralé údaje, přestože většina webů byla připravena tak, aby vyžadovaly minimum aktualizací.

Všechny knihovny pracují v zabezpečeném protokolu https.

Ostatní služby

Informační listy byly pro knihovny okresu Liberec vydány 3x ročně. Každé číslo obsahovalo tři medailony autorů, přehledy významných kulturních výročí na jednotlivé měsíce a aktuální úkoly a informace z knihovnictví. Informační listy jsou od čísla 1/2014 přístupny jen v elektronické podobě, knihovníci je najdou na webové stránce KVK. Přehledy kulturních výročí a medailony autorů byly předávány i pobočkám KVK a na vyžádání i dalším oddělením. Kromě toho jsou k dispozici ke stažení na webových stránkách KVK pro všechny knihovníky v kraji.

Značení starších fondů knihoven. Vytisknuté popisky knih byly dodávány podle požadavků knihoven. V roce 2024 tuto službu využilo 5 knihoven (Rynoltice, Horní Řasnice, Dolní Řasnice, Oldřichov v Hájích a Svijany). Ve většině knihoven je fond již přeznačen, tiskne se značení k darovaným knihám, vyměňují se poškozené popisky. Knihovnám je za úhradu rovněž dodávána transparentní fólie na přelepení značení na knihách.

Popisky na regály. Ve spolupráci s grafickým studiem KVK v Liberci dodáváme jednotlivým knihovnám hotové popisky na regály. V roce 2024 tuto službu využily 3 knihovny – Horní Řasnice, Janův Důl a Svijany.

Česká knihovna. V roce 2024 bylo objednáno a distribuováno do 6 knihoven libereckého okresu z programu MK ČR Česká knihovna 70 sv. knih (kompletně zpracovaných), včetně vyřizování administrativních záležitostí (potvrzování dodacích listů apod.)

Distribuce materiálů – časopisu Světlik (Svět libereckých knihoven) a dalších publikací vydaných KVK, Kruhem autorů Liberecka, příp. dodaných prostřednictvím NK ČR apod. Dále distribuce všech propagačních materiálů pro knihovny okresu vydávaných SKIP v rámci celostátních knihovnických akcí (Březen – měsíc čtenářů, Týden knihoven, Den pro dětskou knihu aj.).

WWW stránky KVK Liberec – oddíl „Služby knihovnám Liberecka“ byl průběžně aktualizován a doplňován informacemi i materiály ke stažení.

Tisk přihlášek pro knihovny. Tuto službu v roce 2024 nevyužila žádná knihovna.

3. Finanční zajištění výkonu regionálních funkcí

Finanční zajištění regionálních funkcí na Liberecku je rozpočtováno a účtováno společně se zajištěním krajských RF včetně dopravy pro Jablonecko a Semilsko. Aby bylo možné alespoň orientačně porovnat ukazatele okresu Liberec s ostatními regiony, byly z nákladů na RF KVK v Liberci odečteny základní náklady na výkon krajské funkce, tzn. plat krajské metodičky, 2/3 platu řidiče započteného do RF, 2/3 nákladů na benzín a opravy automobilu pro Semilsko a Jablonecko, náklady na tisk Světliku, poměrná část nákladů na telefony, PC síť (pro KVK zajišťována dodavatelsky) a náklady na StatExcel pro celý kraj. Na výkon RF v okrese Liberec tak počítáme **2 333 883 Kč**, na 1 knihovnu připadalo průměrně **37 643 Kč**, na 1 obyvatele 12,7 Kč. Podíl nákupu do výměnného fondu z částky na výkon RF v okrese Liberec činil **21 %**, na nákup VF bylo čerpáno v průměru **2,65 na 1 obyvatele**, pro 1 obsluhovanou knihovnu byl nakoupen výměnný fond v hodnotě **7 858 Kč**.

Zpracovala: Bc. Andrea Danielová, vedoucí Oddělení služeb knihovnám okresu Liberec